

ilu peale, kuhu ta loodab tuulutama minna, kui jälle natuke toibuma hakkab; ja üks raske haige, kellel enam elulootust südames ei ole, unustab valud ja piinad, taeva rõemust ette maitsedes, mis luulemise wäl tema waimu silma ees nähtawalle tõusewad. Mida noorem, tugevam ja elavam meie waim on, seda selgemalt paistawad kõil luulemise kujud, mis meie hinges sünniwad.

Uga luulemise wägi võib meile ka asju ette maalida, mis meie ial ei ole näinud ega kuulnud, ja mis koonist maapealses nähtawas ilmas leida ei ole. Sesugused walekujud, kui: sarwilised hobused, tiiwadega silud, laheminaga inimesed, sulgis kalad, neljajalgised linnud, ehk puud, mis õunade asemel wortsi kaswatawad — on kõil üsna petused. Kes nõndasugusid luulemise walekujusi tõeks arwab, se petab iseennast wäga. Kes lapseõhwele midagi ime-liku ehk koledat lugu teise suust kuuleb, võib seda hõlpsalt endale hirmutusel sünnitada luulemise wäl, hialte, kui ta kartlik on. Sest kuulnud lugu astub seal, kui sündind juhtumine silma ette.

Looja tarkus on luulemise wäge meile seeläbi kinnitunud, et meie waim ial mõteta ei pidand seisma, waid ka seal, kus meie tööta seisame, ehk sesugust näputööd walmistame, mis mõlemist ei tarwita, endale kaunist arawidet nõiks walmistada. Se, kes teiste kasuks hääd tööd toimetab, pidi Looja tahtmist mööda juba enne õnneliku rõemu tundma, kui

töö walmis saab. Uga et inimene Jumala armu andeid õigel kombel ei oska pruulida, sellepärast pruugib ta ka luulemise wäge sagedast endale kahjulik. Tema waewab ennast etteaeu wiletsuste kujudega, mis tulewal päwil arwab tulema, ehk koormab ennast mööda läinud raske tundidega. Jah, ta sünnitab endale hirmu ja kartust niisugustest luulemise wale kujudest, mis koonist võimalikud ei ole. Seie kohta tulewad kõil tühjad rahwa suus liikuvad loric arwata, mis

Lontidest, Kodukäijatest ja nähtawast Waimudest

räägitakse, keda ebaust siin ja seal awalikus arwab saama. Nõnda arwatase neid kartuse läbi sündinud walekujusi, kiriku ja matuse kohtade ligidal kõige rohkemast liikuma. Mitu ebauslikud rumalad ei usalda pimedas nimetud kohtadesse minna, ega üksi surnu juure jääda. Mõned ei tohi pimedas üksi toa ukse ette astuda, ehk wärisewad juba toas, kui nad midagi kogemata kolinad õõsel kuulewad. Juhtuks neid kedagi wõerast õõsel kogemata õnnetusel abiks kutsuma, nemad ei julgeks toast wälja minna. Üks ebauslik kartlik inimene, kes pimedas metsast läbi lähäb, saab mitukümmend lorda puud ja muid kändusi wäirastuseks arwama, kellele tema luulemise wäl sarwed ja tulipõlewad silmad pähä loob. Sarwed olid läharad oksad, ja põlewad silmad pimedas hiilgaw mädanend puu.